

Otvorený list Prezídia Asociácie riaditeľov štátnych gymnázií SR vláde Slovenskej republiky

Posledné dni až mesiace nebezpečne traumatizujú učiteľskú komunitu. Riaditelia štátnych gymnázií veľmi ťažko znášajú situáciu, ktorá aktuálne v školstve je. Korektne zabezpečujeme krízové riadenie škôl, i keď by sme radšej osobne podporili oprávnené protesty svojich kolegov. Snažíme sa riadiť školy moderne, v súlade s princípmi riadenia kvality, budovať modernú humanistickú kultúru školy. Posledné dni nás niekto vidí ako alibistov, ktorí nebojú za svojich zamestnancov, iní zase ako neschopných manažérov, ktorí si nedokážu spraviť v škole poriadok. Rozpadá sa kultúra škôl, rozvracajú sa vzťahy a hodnoty, stráca sa vzájomná dôvera a hlavne nádej. Preto dávame toto vyhlásenie.

Sme frustrovaní situáciou, keď slovenské školstvo balansuje nad priepasťou (ak už do nej nezačalo padať) a krajina nevie vyčleniť 0,2% HDP, aby mu dala šancu na záchranu. Asociácia riaditeľov štátnych gymnázií už viac ako 10 rokov argumentuje, že finančné podvyživenie regionálneho školstva, osobitne gymnaziálneho, je problém, ktorý reálne ohrozuje jeho základnú existenciu.

Bolo by nezodpovedné hľadať vinníka. Kto to robí, nejde mu o školstvo, ale o politický kapitál. Ani jedna z doterajších vlád nemala školstvo ako reálnu prioritu. Nemožno povedať, že sa pre učiteľov nespravilo celkom nič. Vážime si, že máme osobitný zákon, ktorý sa venuje našej profesii a osobitnú platovú tabuľku. Spokojní však s nimi nie sme.

Od roku 1992 nám postupne "predávali" zvýšenie platov za zvýšenie miery vyučovacej povinnosti. V zákone 317/2002 Z. z. o verejnej službe boli (aj) učiteľom zakotvené trinásty a štrnásty plat, s postupným nábehom od roku 2003. Tento sľub nevydržal ani jeden rok. V roku 2008 bola spustená dlho očakávaná reforma vzdelávania. Nevieme koľko stála reforma štát, no učiteľom, ktorí ju reálne robili popri svojich bežných učiteľských prácach sa nedostalo ani jedno euro (s výnimkou prostriedkov EÚ na "Premenu tradičnej školy na modernú"). V zákone 317/2009 Z.z. sa zakotvili učiteľom rekondičné a ozdravné programy. Aj tie boli "vykúpené" za zvýšenie platov. Decentralizácia zriaďovateľských pôsobností, následné rozdelenie našej práce na "originálne kompetencie" a prenesené kompetencie" a systém ich financovania vytvorili podmienky pre nezanedbateľnú nehospodárnosť a špekulatívne vyciciavanie aj nášho rezortu ...

Toto všetko sa dialo v atmosfére spolupráce, rokovaní, pripomienkovania a "vzájomného chápania sa a hľadania prijateľných riešení" medzi výkonnou štátnou mocou, zákonodárnou mocou, zriaďovateľmi, školskými odbormi a nami - profesnými organizáciami. Spolu sme priviedli slovenské školstvo na pokraj kolapsu. Že v kolapse nie je, nie je zásluhou ani jedného z vyššie uvedených aktérov, ale len a len učiteľov, ktorí za chorých podmienok držia vzdelávanie pri živote. Aj ostatné rokovania OZPŠaV a vlády vnímajú ako hru mocných, pričom učitelia nie sú hodní ani minimálnej informovanosti. Majú nielen plné právo, ale aj najvyšší čas, aby povedali "Už toho máme dost!" Formálne učitelia štrajkujú za svoje platy pri kolektívnom vyjednávaní, lebo za iné im zákon štrajkovať neumožňuje. Reálne však

štrajkujú za záchranu slovenského školstva. Oni nemajú povinnosť vnímať problémy štátneho dlhu. Každý, kto spochybňuje ich protest, dusí školstvo.

Posledné dni do tried nechodia presvedčiví, motivujúci, empatickí, tvoriví pedagógovia, aby tam plnili svoje poslanie. Chodia tam deprimovaní, frustrovaní, smutní a sklamaní zamestanci, aby si zarobili svoju podpriemernú mzdu.

My, riaditelia, sme rôzne dobrí manažéri, vodcovia, lídri, koučovia, ... no bez skutočných učiteľov sme len úradníci. Vieme zabezpečiť tematické výchovno-vzdelávacie plány, správne vedenú triednu dokumentáciu a iné papiere, no za učiteľov učiť nevieme. Môže vzniknúť dojem, že ich môžeme nahradiť. Je to možné, no za existujúce peniaze, ak sa niekto zoženie, tak len horší.

Ako manažéri škôl rozumieme hospodáreniu a riziká štátneho dlhu vnímame. Chápeme dilemu vlády. Upozorňujeme však, že ak vláda nenájde potrebné zdroje, Minerva, Stratégia 2020 a podobné dokumenty sa stávajú prázdnu deklaráciou. V tomto spore nemôže jeden vyhrať a druhý prehrať. Vyhráme aj prehráme všetci (nechceme špekulovať, kto by našou spoločnou prehrou získal).

Prezídium Asociácie riaditeľov štátnych gymnázií SR:

1. Mgr. Peter Ivančák – Gymnázium, Javorová 16, 052 01 Spišská Nová Ves
2. PaedDr. Gabriela Dorňáková - Gymnázium Jána Panáka, Vazovova 6, 811 07 Bratislava
3. Mgr. Ivan Luknár – Gymnázium Pierra de Coubertina, Námestie SNP 9, 921 26 Piešťany
4. PhDr. Viera Urdová – Gymnázium, Komenského 13, 082 71 Lipany
5. RNDr. Pavel Sadloň – Gymnázium, Ul. Ladislava Sáru č.1, 841 04 Bratislava
6. RNDr. Marta Rácová – Gymnázium, Golianova 68, 949 01 Nitra
7. RNDr. Jozef Škorupa – Gymnázium M. M. Hodžu, Hodžova 860/9, 031 36 Liptovský Mikuláš
8. PaedDr. Danko Micháľková – Gymnázium Myjava, Jablonská 5, 907 01 Myjava
9. Mgr. Pavel Černík – Gymnázium A. H. Škultétyho, Školská 21, 990 01 Veľký Krtíš